

Syften och målsättningar

CHALMERS   **Programmering av inbyggda system**

Syften och målsättningar

- Kursens syften är
  - att vara en introduktion till konstruktion av små inbyggda system och
  - att ge en förståelse för hur imperativa styrstrukturer översätts till assembler
  - att ge en förståelse för de svårigheter som uppstår vid programmering av händelsestyrd system med flera indatakällor.
- Centrala målsättningar är att kunna:
  - skriva enkla C-program med användande av programspråkets datatyper och styrstrukturer
  - beskriva motsvarigheten i assembler till typiska programstrukturer i C.
  - utnyttja de i kursen använda verktygen för programutveckling på ett adekvat sätt
  - medverka vid konstruktion och programmering av enkla inbyggda system med givna komponenter
  - konstruera system innefattande olika typer av undantag (interna undantag, avbrott, återstart)
  - beskriva och exemplifiera några olika typer av digitala kringkomponenter och deras användning.

CHALMERS   **Programmering av inbyggda system**

CHALMERS   **Programmering av inbyggda system**

Genomförande

CHALMERS   **Programmering av inbyggda system**

Laborationsöversikt

- Programutveckling i assembler
  - Moment 1: "Övervakning/styrning av bormaskin"
  - Moment 2: "Pseudoparallell exekvering"
- Programutveckling i C
  - Moment 3: "Länkad lista med pekare"
- Maskinnära programmering i C
  - Moment 4: "Övervakning/styrning av bormaskin"

CHALMERS   **Programmering av inbyggda system**

Inför laborationerna

- Laborationerna måste vara väl förberedda innan laborationstillfället
- Utveckling och test kan göras med simulatorer
- Använd kodnings-/simuleringsövningar och hemarbete för förberedelserna
- ETERM, CodeLite och XCC12 finns på kursens "resurssida", hämta och installera omgående
- OBS: Laborationerna börjar Måndag i läsvecka 3
ANMÄL ER OMGÅENDE (via kursens hemsida)

Kursintroduktion/Ro3

12

Kursen börjar.

ISA är programmerarens bild av microprocessorn. Tänk dig ett API men ändå inte ;P

I ISA ingår de olika punkterna till höger. Exempel på instruktionsgrupp är Aritmetik och Logik och Branches.

Korttidslagring kan använda sig av till exempel registerlagring. Registerlagring är det allra närmaste processorn och vi snackar pikosekunder.

Speciella register används för att hålla statusar som flaggor eller interruptstatusar.

Datatyper och Storlek

68HCS12

Blockdiagram

En fysisk pinne får ett eget namn och kan rotas om till en specifik funktion. Man kan kommunicera till andra enheter via trådar.

Detta bidrar till en programmerbar enhet där till och med arbetstakten är programmerbar.

Bankswitching i hårdvaran innebär att man kan mappa in olika delar av hårdvaran varför det finns hela 256kb minne till en 16bitars addressbuss.

Instruktionsuppsättning

"ISA" – Instruction Set Architecture

- ✦ Vilka operationer kan utföras ?
  - Instruktionsgrupper
- ✦ Hur lagras operanderna förutom i minnet ?
  - Korttidslagring
- ✦ Hur nås operand i minnet?
  - Adresseringssätt
- ✦ Vilka typer/storlekar av operand kan hanteras ?
  - Generella/speciella register, registerstorlek

Programmerarens bild – datatyper/storlek

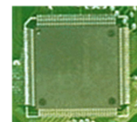
	char (8)	short int (16)	long int (32)	long int (64)	floating point (IEEE)	pointers
68HCS12	X	X				16/20 bit
Coldfire V1	X	X	X			32 bit
Coldfire V4	X	X	X		X	32 bit
PowerPC	X	X	X		X	32 bit
PowerPC (64)	X	X		X	X	64 bit
8086	X	X				16/20 bit
80386	X	X	X			32 bit
80486	X	X	X		X	32 bit
X86-32	X	X	X		X	32 bit
X86-64	X	X		X	X	64 bit

Programmerarens bild – adresserbart minne

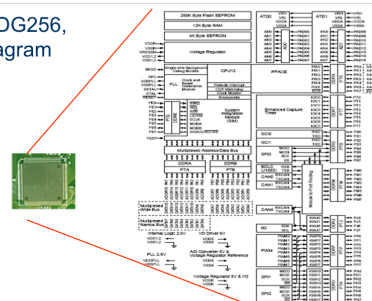
ADRESSBUSS	RANDOM ACCESS
16 bitar	$2^{16} = 65\,536 \text{ byte} = 64 \text{ kbyte}$
20 bitar	$2^{20} = 1\,048\,576 \text{ byte} = 1\,024 \text{ kbyte} = 1 \text{ Mbyte}$
24 bitar	$2^{24} = 16\,777\,216 \text{ byte} = 16\,384 \text{ kbyte} = 16 \text{ Mbyte}$
32 bitar	$2^{32} = 4\,294\,967\,296 \text{ byte} = 4\,194\,304 \text{ kbyte} = 4\,096 \text{ Mbyte} = 4 \text{ Gbyte}$
64 bitar	$2^{64} = 1,844674407 \cdot 10^{19} \text{ byte} = 16 \text{ Ebyte}$

Freescale 68HCS12

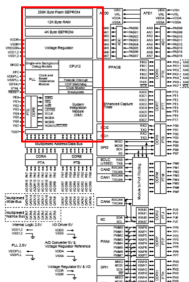
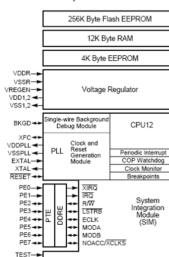
- HCS12 adressrum, IO och minne
- CPU12, klockor och räknare
- "Random Access"- Minne
  - RWM, FLASH, EEPROM
- Periferenheter
  - Parallell Input/Output:
  - Seriell kommunikation
  - AD
  - PWM

HCS12DG256, blockdiagram

HCS12DG256, "core"

HCS12DG256, "core"

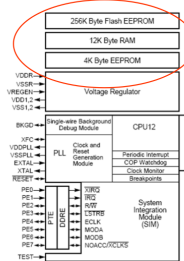
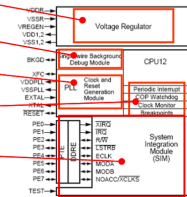
Spänningsregulatorer (flera olika spänningar används internt)

"Background Debug Mode" för test/avlusning

En kristall utgör bas för alla klockfrekvenser i systemet

Realtidsklocka och andra klockfunktioner

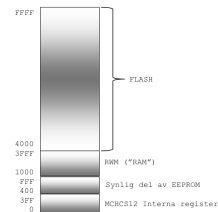
Programmerbara funktioner

Primärminne

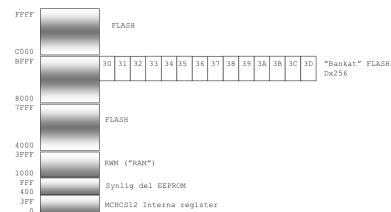
Icke flyktigt minne
Upp till 256 Kbyte i "minnesbankar"
48 kB utan användning av "bankar"
4 kB EEPROM
Flyktigt minne
12 kB RAM (=RWM)

EXEMPEL, linjärt adressrum

När CPU:n vill ha en funktion från en bank så skriver den det till systemet varpå banken "switchas".

EXEMPEL, "bankat" adressrum

Periferikretsar i HCS12DG256

AD – Analog till Digital omvandling

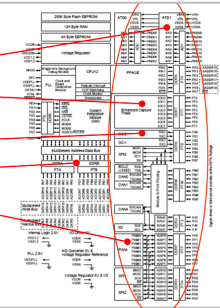
ECT- Räknekretsar för noggrann tidsmätning

SCI – Asynkron seriekommunikation

Parallell In-Utmatning

PWM – Pulsbreddsmodulering

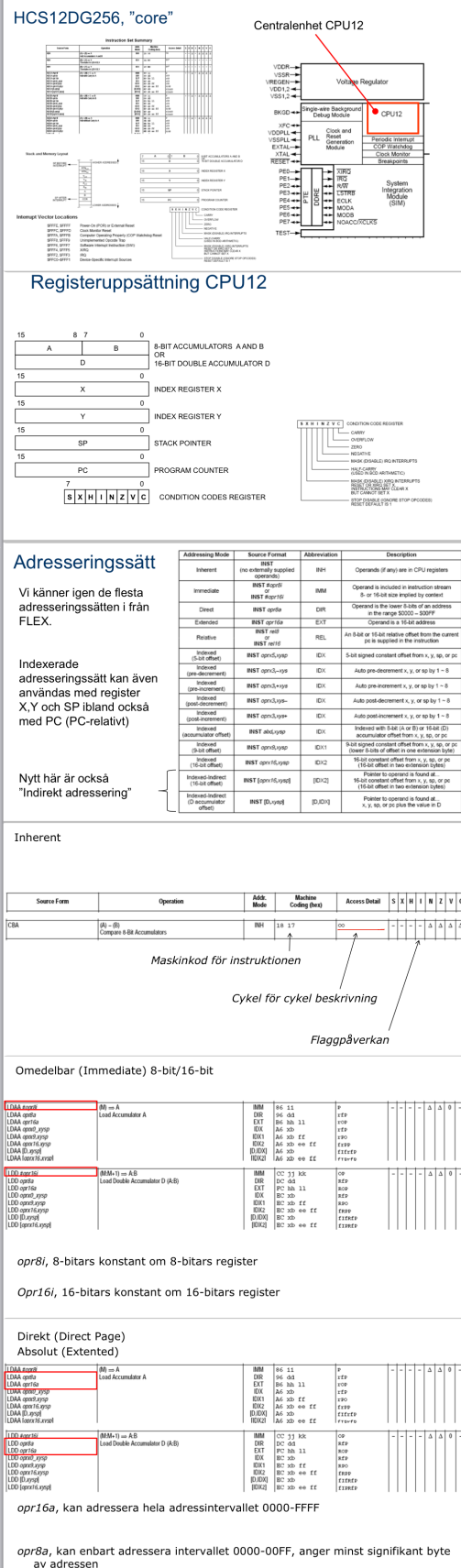
Etc...

CPU12 är kärnan medan HCS12 är hela kretsen.
En arkitektur lik denna kallas 8/16-bitars arkitektur och detta är beteckningen vilken används i kurslitteraturen.

Inherent
Antalet bokstäver talar om hur många cykler det tar.

Direct Page
Kan bara adressera de första 256 byten i minnet.

Relative (Branch)

Indexed

PC-relativ ("BRANCH"-instruktioner)

- 8-bits offset (-128..127)
- 9-bits offset (-256..255)
- 16-bits offset (-32768..32767)

BRA nbf	Branch Range (B = 1)	REL	20 xx
BEO abtys nbf	if nbf = 1, no offset if nbf = 0, then Branch also Continue to next instruction Increment Counter and Branch if > 0 (nbf = A, B, D, X, Y, or SP)	REL B=0	04 1b xx
BNE abtys nbf	if nbf = 1, no offset if nbf = 0, then Branch also Continue to next instruction Increment Counter and Branch if > 0 (nbf = A, B, D, X, Y, or SP)	REL B=0	04 1b xx
BCC nbf	Long Branch if Carry Clear (B = 0)	REL	18 24 qq xx

Indexerade adresseringssätt:

- Register relativ, konstant offset

LDAA n,pcr LDAA q,ta LDAA n,ta LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp	AB = A Load Accumulator A
---	------------------------------

opnd_ysp	Indexed addressing poststyle code: opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Postincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = 5-bit constant offset from X or Y or SP or PC ab,ysp Accumulator A or B or D offset from X or Y or SP or PC opnd_ysp = Any positive integer 1...8 for prepost increment/decrement opnd_ysp = Any value in the range -16...+15 opnd_ysp = Any value in the range -256...+255 opnd_ysp = Any value in the range -32,768...+65,535
----------	---

Basregister kan vara något av: X,Y,SP,PC

EXEMPEL:

```
LDAA 5,X  
STAA 20,Y  
LDAA sym,PC  
STA off,SP
```

Specialfall: n, PCR
LDAA sym,PCR

Antag PC pekar på nästa instruktion.

Operanden är här PC-sym, jfr offsetberäkning för "BRA"-instruktioner

Observera, ingen syntaktisk skillnad.
Assembler väljer effektivast kodning

Indexerade adresseringssätt:

- Auto pre- increment/decrement
- Auto post- increment/decrement

LDAA n,pcr LDAA q,ta LDAA n,ta LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp	AB = A Load Accumulator A
---	------------------------------

opnd_ysp	Indexed addressing poststyle code: opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Postincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Postincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = 5-bit constant offset from X or Y or SP or PC ab,ysp Accumulator A or B or D offset from X or Y or SP or PC opnd_ysp = Any positive integer 1...8 for prepost increment/decrement opnd_ysp = Any value in the range -16...+15 opnd_ysp = Any value in the range -256...+255 opnd_ysp = Any value in the range -32,768...+65,535
----------	---

Basregister kan vara något av: X,Y,SP

EXEMPEL:

```
LDAA 1,-X  
STAA 4,-Y  
STAB 0,+SP  
LDAB 7,SP+
```

Indexerade adresseringssätt:

- Register relativ, offset i ackumulator

LDAA n,pcr LDAA q,ta LDAA n,ta LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp	AB = A Load Accumulator A
---	------------------------------

opnd_ysp	Indexed addressing poststyle code: opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Postincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Postincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = 5-bit constant offset from X or Y or SP or PC ab,ysp Accumulator A or B or D offset from X or Y or SP or PC opnd_ysp = Any positive integer 1...8 for prepost increment/decrement opnd_ysp = Any value in the range -16...+15 opnd_ysp = Any value in the range -256...+255 opnd_ysp = Any value in the range -32,768...+65,535
----------	---

Basregister kan vara något av: X,Y,SP,PC

EXEMPEL:

```
LDAA A,X  
STAA B,Y  
STAB D,SP  
LDAB D,PC
```

Indexerade adresseringssätt:

- Indirekt

LDAA n,pcr LDAA q,ta LDAA n,ta LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp LDAA op,ysp	AB = A Load Accumulator A
---	------------------------------

opnd_ysp	Indexed addressing poststyle code: opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Preincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Postincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = Postincrement X or Y or SP by 1...8 opnd_ysp = 5-bit constant offset from X or Y or SP or PC ab,ysp Accumulator A or B or D offset from X or Y or SP or PC opnd_ysp = Any positive integer 1...8 for prepost increment/decrement opnd_ysp = Any value in the range -16...+15 opnd_ysp = Any value in the range -256...+255 opnd_ysp = Any value in the range -32,768...+65,535
----------	---

EXEMPEL:

```
LDAA [D,X]  
STAA [sym,PCR]  
STAB [2,SP]  
LDAB [D,Y]
```

Efter detta kom massa instruktioner vilka ändå är helt onödiga att lära sig utan till. Kolla i litteraturen för att få veta hur du gör för att flytta. Vål värt att nämna är dock att man bara ska använda ett fåtal av alla instruktioner. Se sida 28-ish i .pdfn. Man klarar sig gott med kortvarianten vilken finns som pdf. Vill man ha en lite utökad version finns det en med detaljerade instruktioner på Cremona.

Precis som med kurslitteraturen får man ha med sig **en** av listorna till tentan.

Logiska skift används för tal *med* tecken. Aritmetiska skift används för tal *utan* tecken. Det är bara högerskiften samt flaggsättningen som skiljer sig åt mellan de båda.

